

JAARPLAN 2022

INHOUD

1. Inleiding
2. Strategische hoofdlijnen 2021-2024
3. Programmalijnen
  - 3.1. Jeugd en onderwijs
  - 3.2. Participatie en zelfredzaamheid
  - 3.3. Persoonlijke Ontwikkeling
  - 3.4. Athenaeumbibliotheek
4. Een marktplaats voor kennis en inspiratie
5. Bedrijfsvoering
6. Jaarplan in cijfers 2022

INLEIDING

2022 is het tweede jaar van ons meerjarenbeleidsplan (2021-2024). In dat document hebben we de belangrijkste lijnen geschetst voor die beleidsperiode. De actualiteit en details bewaren we voor de jaarplannen. Daarin geven we meer concreet aan wat we gaan doen het komende jaar, wat de Deventenaar van ons mag verwachten. En dat is veel. In dit jaarplan 2022 komen de ambities en plannen van de vier programmalijnen van de Bibliotheek Deventer overzichtelijk in beeld. Drie van de vier programmalijnen, Jeugd en Onderwijs, Participatie en Zelfredzaamheid, Persoonlijke Ontwikkeling zijn goed aangesloten op de landelijke netwerkagenda en het provinciaal bibliotheekbeleid dat we samen met onze collega bibliotheken ontwikkelen en uitvoeren. Samen met de Athenaeumbibliotheek als vierde programmalijn laten we hiermee zien dat de inhoud van het werk centraal staat. De inhoud is altijd in verbinding met ons fundament, de fysieke en – steeds belangrijker- de digitale collectie. De inhoud van wat we doen komt allereerst voort uit de vraag van de inwoner van Deventer. We slagen er steeds beter in om die vraag op te halen en met de Deventenaar in gesprek te gaan over wensen en behoeften. Zo hebben de collega's van de programmalijn Jeugd en Onderwijs op basis van gesprekken met directeurs van het primair onderwijs hun dienstverlening op het gebied van leesbevordering en leesplezier vernieuwd. Hiermee spelen zij nog beter in op de wensen van de scholen met als gezamenlijk doel 'taalvaardige leerlingen'.

Ook een jaarplan is niet in beton gegoten; het is een werkdocument. We proberen flexibel mee te bewegen met wat er komt uit en speelt in de (lokale) samenleving. Die combinatie van kwalitatief, duurzaam aanbod en flexibiliteit in dienstverlening en organiseren, is de kracht van onze organisatie. Al lerend en ontwikkelend en voortdurend met een kritische blik op ons eigen vakmanschap, durf ik als directeur te beweren dat we steeds meer ondernemerschap tonen, passend bij deze snel veranderende samenleving. Dat varieert van collega's in de dienstverlening die te maken krijgen met bezoekers met een uitdaging tot de juiste combinatie van denken en doen in het kader van basisvaardigheden, de nieuwe inburgeringswet, Deventer Wijzer, digitaal burgerschap en het uitdragen en invullen van Deventer boekenstad. Dat doen we nooit alleen maar altijd in samenwerking of co-creatie met anderen, met ongelofelijk veel organisaties en netwerken in de stad maar ook landelijk (Athenaeumbibliotheek), en met individuele inwoners van de stad die graag iets in of met de bibliotheek willen doen voor anderen en daarbij de Bibliotheek als marktplaats voor kennis en inspiratie, de logische plek vinden om dat te organiseren.

Er is een ding waarvan ik hoop dat we er in 2022 geen aandacht aan hoeven te besteden, de coronacrisis. De afgelopen anderhalf jaar heeft een intern crisisteam de ontwikkelingen op de voet gevolgd en vertaald naar passende maatregelen. Hoewel dat bewonderenswaardig goed gedaan en gegaan is, hoop ik dat dit crisisteam zichzelf nog voor 2022 kan opheffen.

Samen met onze medewerkers en vrijwilligers heb ik er alle vertrouwen in dat we van 2022 opnieuw een jaar maken waarin de Deventenaar de bibliotheek weet te vinden en wij de Deventenaar.

Alice van Diepen
Directeur

2. STRATEGISCHE HOOFDLIJNEN 2021-2024

De Bibliotheek Deventer staat in deze vier jaar garant voor hoogwaardige en gastvrije fysieke en digitale dienstverlening, dichtbij de inwoners van Deventer. Met de vier inhoudelijke programmalijnen dragen we zorg voor deskundige en relevante invulling van onze maatschappelijke/culturele en educatieve functie. Daarnaast hebben we met elkaar vier strategische hoofdlijnen benoemd als opdracht voor onze medewerkers op alle vestigingen en binnen elke programmalijn.

1. **Wij zijn een podium van, voor en samen met de inwoners van Deventer.** In alles wat we doen is de basis dat de Bibliotheek Deventer een podium is van, voor en samen met de inwoners van Deventer. Die basis - de marktplaats van kennis en inspiratie - werken we verder uit voor onze activiteiten, onze collectie en onze dienstverlening.

2. **Wij zijn er voor iedereen.** Wij geloven dat diversiteit ertoe doet en wij zeggen dat we er voor iedereen zijn, maar om ook echt iedereen te bereiken is meer nodig. We maken werk van diversiteit in programma, publiek, personeel en partners. We stellen een plan van aanpak op zodat we concrete en bewuste stappen kunnen zetten die leiden tot een meer diverse organisatie.

3. **Elke vestiging sluit aan bij wensen en behoeften van de omgeving.** Om een toekomstbestendige dienstverlening te ontwikkelen is het belangrijk om de vestigingen van de bibliotheek zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de wensen en behoeften van de omgeving. We formuleren een visie op de vestigingen en op basis van onder andere demografische en sociaaleconomische gegevens, klantgegevens en samenwerkingspartners maken we een kansenscan waarmee we passende dienstverleningsconcepten aanbieden.

4. **We zorgen voor een financieel gezonde organisatie.** De komende beleidsperiode staan we voor een financieel uitdagende situatie om met minder inkomsten, de begroting sluitend te krijgen en voldoende weerstandsvermogen te houden. Alles bij elkaar betekent dit dat wij in deze begrotingsperiode strakkere keuzes moeten en zullen gaan maken. We ontwikkelen een aantal scenario's voor de dienstverlening op basis waarvan een heldere keuze voor de toekomst gemaakt wordt.

3. PROGRAMMALIJNEN

Wij stellen de inhoud van ons werk centraal. Daarom hebben we ervoor gekozen om onze medewerkers, vrijwilligers, activiteiten, taken en werkzaamheden te groeperen in vier programmalijnen. De inhoud staat altijd in verbinding met ons fundament, de fysieke en – steeds belangrijker- de digitale collectie. Iedere programmalijn heeft een programmateam, de teams geven zelfstandig invulling en uitvoering aan het beleid. Hieronder staan de vier programmalijnen met alle werkzaamheden die onder hun verantwoordelijkheid vallen. Deze zijn verwerkt in een eigen teamagenda. We streven ernaar dat de teamagenda's een vorm krijgen waardoor er meer sturing en impactmeting mogelijk is. De definitieve vorm van de teamagenda's is nog in ontwikkeling, vandaar dat zich wijzigingen kunnen voordoen.

3.1. Jeugd en Onderwijs

De programmalijn Jeugd en Onderwijs richt zich op alles wat met lezen te maken heeft voor kinderen van 0 tot 18, ouders en professionals. De programmalijn zet zich in voor een intensieve samenwerking met voorschoolse instellingen, basisscholen, scholen voor voortgezet onderwijs, het mbo en de pabo. Daarnaast wordt met verschillende partners samengewerkt aan interventies zoals de Voorlees-Express Deventer, gezinsaanpak van laaggeletterdheid en de Taalklas Etty Hillesum Lyceum. De programmalijn werkt samen met de kinderopvang en het onderwijs en draagt bij aan de bewustwording van het belang van lezen en voorlezen, het verbeteren van leesgedrag van kinderen en het verbeteren van leesbevorderend gedrag van professionals en ouders. Bij alles wat de programmalijn doet staat plezier in lezen voorop: als meer kinderen in Deventer plezier hebben in lezen, zal er meer worden gelezen, wordt de woordenschat vergroot en kan het aantal potentieel laaggeletterden in Deventer worden teruggebracht.

Stevige en zichtbare rol krijgen als strategisch samenwerkingspartner in de relevante netwerken van Deventer organisaties die zich bezighouden met de doelgroep jeugd en jongeren 0-18

- Aanjagen van thema preventie laaggeletterdheid binnen gemeentelijke Taskforce Laaggeletterdheid.
- Voortzetten Leescoalitie Deventer.
- Brede gezinsaanpak van laaggeletterdheid. VoorleesExpress/BoekStart koppelen aan aandacht voor taalvraag van ouders. Ouders doorverwijzen naar DigiTaalhuis (basisvaardigheden).
- Aandacht voor project Thuistaal AZC i.s.m. Saxion PABO.
- Organiseren van netwerkbijeenkomsten leescoördinatoren en voorleescoördinatoren.
- Deelname aan netwerkoeverleggen en bijeenkomsten.
- Doorontwikkeling makersplaats i.s.m. Kunstcircuit.

Verbreden, versterken en verdiepen samenwerking doorgaande lijn leesbevordering met kinderopvang en onderwijs (meer scholen PO en uitbreiding naar VO)

- Uitvoeren vernieuwde opzet dBoS primair onderwijs .
- Vervolg pilot ROC Aventus, studenten pedagogisch medewerker en onderwijsassistent.
- Vervolg samenwerking Saxion PABO.
- Ontwikkeling uitrol de Bibliotheek op School VO.
- Voorleesexpress; ook voor kinderen 8+.
- Boekstart.
- BoekStart in de kinderopvang; samenwerking met nieuwe partners, zoals Prokino en Partou.
- Verdieping samenwerking kinderopvang; werken met digitale prentenboeken.
- Training van professionals (o.a. digitale prentenboeken en apps, meertalige collecties, herkennen van laaggeletterdheid, makersplaats).

Activiteiten programmeren in de bibliotheekvestigingen voor de doelgroep 0-18 jaar, met name rond grote landelijke leesbevorderingscampagnes voor jeugd en jongeren.

- Kinderboekenweek(spektakel).
- Scoor een Boek.
- Vakantielezen.
- BoekStart inloopochtenden.
- Nationale Voorleesdagen 2022.
- Voorleeswedstrijd 2022.
- Zomervakantieprogramma.
- Basisprogrammering Makersplaats.
- Aansluiten bij landelijke leesbevorderingscampagnes voor jeugd en jongeren (bijv. de Weddenschap, Jongerenboekenweek).
- Activiteiten mediawijsheid, webinar voor ouders tijdens de Media Ukkie Dagen.

Kwaliteit van Dienstverlening voor jeugd en jongeren 0-18 algemeen

- Werven, opleiden, begeleiden vrijwilligers.
- Ontwikkelen kennis, vaardigheden en kennisdelen.
- Kennis jeugdliteratuur op peil houden en delen.
- Adviseren op collectie die aansluit bij doelgroepen.
- Publieke dienstverlening: bijdragen aan een optimale bezetting van alle vestigingen en ondersteuning bieden aan de (vrijwillig) collega's bij vragen op terreinen van J&O.
- Aansluiten bij de implementatie van het nieuwe serviceconcept o.a. door het stimuleren, begeleiden en instrueren van vrijwillig medewerkers in de publieke dienstverlening.

3.2. Participatie en zelfredzaamheid

De programmalijn Participatie en Zelfredzaamheid levert een aantoonbare bijdrage aan het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie van de inwoners van Deventer op het gebied van taal, reken- en digitale vaardigheden. En biedt up to date informatie op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Rode draad door alle werkzaamheden is de samenwerking met partners, zowel lokaal als regionaal, provinciaal en landelijk.

De programmalijn behandelt in spreekuren op diverse locaties vragen en aanbod rondom taal, rekenen en digitale vaardigheden. De collega's zijn goed op de hoogte van de situatie in de stad en sluiten bij landelijke ontwikkelingen aan. Ze onderhouden contacten met aanbieders taalvaardigheden en digitale vaardigheden en werken samen met partners in projecten om gezamenlijk laaggeletterdheid en digitale laaggeletterdheid aan te pakken en terug te dringen. Een van de ambities is om de doelgroep NT1 beter te bereiken voor het vergroten van hun basisvaardigheden. De programmalijn doet dit door samenwerking met de partners in Deventer en de aansluiting met het bedrijfsleven te realiseren. En vooral ook om de vindplaatsen van potentiële deelnemers in te zetten. Er worden cursussen en activiteiten georganiseerd op het gebied van basis- en digitale vaardigheden. De werving, training en ondersteuning van vrijwilligers die zich inzetten binnen dit domein is een belangrijke basisactiviteit. De programmalijn zet in op de ondersteuning bij het zelf doen van de aangifte inkomstenbelasting en toeslagen, met medewerking van gekwalificeerde vrijwilligers/studenten en relevante maatschappelijke partners. Met als doel het vergroten van de zelfredzaamheid.

Basisvaardigheden

De programmalijn beoogt de taal-, digitale en geld-rekenvaardigheden van mensen te vergroten. Hiermee sluiten zij aan bij de aandachtsgebieden van het gemeentelijk Aanvalsplan Laaggeletterdheid 2021-2025. Vanuit de rol als DigiTaalhuis werkt de programmalijn samen met maatschappelijke partners en met de diverse taalaanbieders om de doelstellingen van het aanvalsplan te realiseren.

In 2022 realiseren wij:

- Uitvoering van de “centrale intake” (ketenaanpak) voor laaggeletterden. Dit doen wij samen met partners uit de taskforce en we werken aan uitbreiding van het aantal partners.
- Coördinatie van het DigiTaalhuis Deventer.
- Beleidsplan Digitaalhuis 2023-2025.
- Verbreding en verdieping van het aanbod van digitale cursussen, workshops en inloopmomenten samen met partnerorganisaties.
- Vergroten van de community / netwerk rondom digitaal meedoen 65+’ers.
- Organiseren van activiteiten waarmee deelnemers hun basisvaardigheden kunnen vergroten (taalcafé, leesplezierclub, digitale cursussen, taal- en digimaatjes, etc.). Wij werken met vrijwilligers om deze activiteiten te realiseren.
- Taalmaatjes voor de statushouders die onder de nieuwe inburgeringswet (1-1-2022) gaan inburgeren.
- Ervaring opdoen met werkwijzen en methoden die aansluiten bij de hulp- en ontwikkelbehoefte van de NT1-doelgroep (laaggeletterden met Nederlands als moedertaal). We gaan hierbij uit van een integrale ketenaanpak samen met partners en bestaande activiteiten in de gemeente.
- Experimenten met laagdrempelige activiteiten, werkwijzen en methoden rond basisvaardigheden in de combinatie taal, digitaal, geld-rekenen. Hierin werken we nauw samen met Geldfit en betrekken daarbij andere maatschappelijke partners.
- Online varianten van onze activiteiten om ook bij Corona-maatregelen en evt. sluiting van bibliotheken door te kunnen gaan met onze activiteiten.
- Bijdrage aan samenwerking en gezamenlijke projecten op lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk niveau op het gebied van basisvaardigheden.

Ontwikkelplein

Samen met partners geven we invulling en uitvoering aan het Ontwikkelplein dat november 2021 start in de Bibliotheek Keizerslanden. We ontwikkelen het Ontwikkelplein verder door samenwerking met meer partners te zoeken. Het ontwikkelplein wil een fysieke én online plek zijn waar we alle volwassenen die een hulp- of leervraag hebben op het gebied van de dagelijkse dingen zelf doen en meedoen (thuis, in de wijk en op het werk) bedienen met passende ondersteuning. Bezoekers vinden er allerlei aanbod - van de bibliotheek, onze partners of medebewoners uit de buurt - zoals gesprekken, cursussen en activiteiten, gecentreerd rondom een bepaalde vraag of behoefte. Bijvoorbeeld op het gebied van taal, digitale vaardigheden, juridische hulp, financiën en werk.

In het ontwikkelplein wordt ook het informatiepunt digitale overheid (IDO) opgenomen. In het IDO kunnen mensen terecht met vragen over de digitale overheid. Denk aan vragen over toeslagen, AOW, werk, uitkering, belastingen, rijbewijs, zorg en eigen bijdragen. De medewerkers van het informatiepunt helpen zoeken naar de juiste informatie. Bij persoonsgebonden vragen wordt doorverwezen naar lokale partners, zoals sociaal raadslieden, welzijnsinstellingen, Vrijwillige thuisadministratie, Geldfit, Formulierenbrigade, vak- en ouderenbonden, cliëntenvertegenwoordigers MEE, cliëntenondersteuners van de gemeente en zorgkantoren. Het ontwikkelplein zal 2 dagdelen in de week geopend zijn.

In het Ontwikkelplein worden de diensten, dienstverlening en activiteiten gericht op participatie, zelfredzaamheid en persoonlijke ontwikkeling geclusterd, zowel online als fysiek. Met een integrale ketenaanpak kunnen we inwoners beter van dienst zijn en bevorderen we samenwerking met partners. De programmalijn sluit hierbij aan bij afspraken die op landelijk niveau worden gemaakt met ministeries, VNG, landelijke programma's zoals Belastingdienstverlening, Programma digitale inclusie.

DeventerWijzer

DeventerWijzer biedt een digitale Wegwijzer op het gebied van wonen, welzijn, zorg, werk, geldzaken en activiteiten en is bedoeld voor inwoners, intermediairs en professionals in de gemeente Deventer. *In 2021 is DeventerWijzer geëvalueerd door de gemeente. Op basis van de evaluatie bepalen gemeente en Bibliotheek in de 2^e helft 2021 de gezamenlijk visie en ambitie voor de toekomst van DeventerWijzer, passend binnen de bezuinigingsafspraken, die in 2019 zijn gemaakt.*

Voorgestelde speerpunten in deze visie voor 2022 zijn:

- Realiseren van een actieve samenwerking met de gemeente.
- Heldere afspraken over werkprocessen en actualiteit van de agenda-activiteiten.
- Implementeren van de Vraagwijzer (vraagboomstructuur) binnen DeventerWijzer.
- Onderzoeken van de mogelijkheden om een klankbordgroep te vormen.
- Realiseren van 15% meer bezoeken aan DW t.o.v. 2021.
- Gebruikerstevredenheid van DW blijft gelijk t.o.v. nulmeting in 2019 (60%).

Overig:

- Bezetting publieksservice: bijdragen aan een optimale bezetting van alle vestigingen en ondersteuning bieden aan de (vrijwillige) collega's bij vragen en het begeleiden van inwoners op terreinen van P&Z.
- Aansluiten bij de implementatie van het nieuwe serviceconcept o.a. door het stimuleren, begeleiden en instrueren van vrijwillig medewerkers in de publieke dienstverlening.

3.3. Persoonlijke ontwikkeling

De programmalijn Persoonlijke Ontwikkeling streeft ernaar dat de bibliotheek dé plaats in Deventer is waar je als volwassene naartoe gaat om te leren en te genieten. Zij streeft ernaar om de komende jaren meer bezoekers te trekken voor activiteiten op het gebied van kunst, cultuur, literatuur en maatschappij. Activiteiten kunnen door de stad georganiseerd worden met de Bibliotheek als facilitator of worden samen met de stad, dorpen en wijken van Deventer georganiseerd met de Bibliotheek als co-creator.

De programmalijn Persoonlijke Ontwikkeling onderhoudt een groot netwerk in de stad, van personen en maatschappelijke en culturele organisaties. Geïnspireerd door het gedachtegoed Community Library van David Lankes en het gedachtegoed OFBYFORALL van Nina Simon programmeert de programmalijn steeds meer op basis van co-creatie met partners.

De programmalijn Persoonlijke Ontwikkeling biedt mogelijkheden voor een Leven lang ontwikkelen. De bibliotheek is de plek die toegang biedt tot non-formele en informele scholingsmogelijkheden, die een opstap en wegwijzer kunnen zijn naar formele scholingsmogelijkheden. En die een stimulerende leeromgeving is voor alle burgers die willen samenkomen, kennis willen delen, geïnspireerd willen worden, vaardigheden willen verwerven of hun talenten willen ontplooien.

Ook (digitaal) burgerschap is een onderdeel van een Leven lang ontwikkelen. De bibliotheek biedt inwoners mogelijkheden om zich te ontwikkelen in (digitaal) burgerschap waardoor mensen zich ac-

tief vaardig en weerbaar kunnen bewegen in de online informatiesamenleving. Enerzijds om zich kritisch, gelijkwaardig en creatief te kunnen manifesteren in de digitaliserende wereld en anderzijds om mogelijkheden en beperkingen te herkennen in de digitaliserende wereld. Denk aan veilig internetten/privacy, Fake news en technologische ontwikkelingen, bubbelvorming. De bibliotheek heeft hiervoor een natuurlijke positie, vanouds hebben wij een gidsrol in het informatielandschap, informatie beschikbaar stellen, selecteren, filteren en beoordelen op betrouwbaarheid.

Leven lang ontwikkelen

- Goodhabitz en Soofos- 160 onlinecursussen, leren online en blijven ontwikkelen.
- Studiekringen50Plus uitbreiden op basis van behoefte, start 2 - 3 groepen van 15 deelnemers.
- Job On-landelijke community voor werkzoekenden, samenwerking bouwen en locatie bieden.
- In samenwerking met partners, zoals o.a. Centrum voor Diversiteit en Samenleving bieden we mogelijkheden voor persoonlijke groei en participatie in de samenleving.

Digitaal burgerschap

- Landelijk wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van toepasbare projecten die in 2022 worden uitgerold. Op basis van behoeften en vragen van inwoners die een stap willen maken in het digitaal burgerschap, worden de nieuw ontwikkelde projecten/producten ingezet.
- Onlinebibliotheek app promoten en ondersteunen van leden - E-books en luisterboeken.
- Informatiebijeenkomsten over veilig internetten/privacy, Fake news, technologische ontwikkelingen en bubbelvorming, in samenwerking met partners.
- Saxion, onderzoeksopdracht voor het Honoursprogramma i.s.m. team P&Z.
- Deventer Verhalen: project t.b.v. mediawijsheid, in samenwerking met Deventer Verhaal.

Democratische meningsvorming

- Inwoners van Deventer bewust maken van democratische waarden en stimuleren in gesprek te gaan over democratie.
- Deventer Denkt mee - thema's: de staat van de rechtstaat - gemeenteraadsverkiezingen - duurzaamheid- burgerberaad – vrijheid.
Activiteiten zoals lezingen, discussie panels, dialoogsessies, democratiefabriek, informatiemarkt.
- Tegenlicht meetups, maandelijks.
- Filosofie cafés, maandelijks.
- Mensenrechten, in samenwerking met o.a. Amnesty International, Ety Hillesum Centrum.

Literatuur en lezen en muziek

- Deventer Boekenstad; het netwerk versterken, initiatieven ondersteunen.
- Deventer Literair en Schrijversvakschool, samenwerking ontwikkelen.
- Deventer Schrijft, talentontwikkeling voor jongeren tot 35 jaar.
- Deventer Boekenweek, in afstemming met partners in de stad.
- Deventer Gedichtendag i.s.m. Mimik en Voortgezet Onderwijs.
- Festival Deventer Woordwaarde.
- Culturele activiteiten voor senioren in samenwerking met partners in de stad.
- Boekpresentaties van Deventer schrijvers.
- Schrijfwerkplaats voor nieuwkomers.
- Wereldlokaal Deventer, wereldmuziek concerten, diverse cultuurpodia in Deventer.

Podium voor de stad

Activiteiten met, door of van organisaties en inwoners van de stad, dorp of wijken. Samenwerking met Centrum voor Diversiteit in de samenleving (CDS), COC Deventer, Schrijfcafé, community Deventer Spreekt, de Wintertuin, de Schrijversvakschool, Deventer op Stelten, Het

Grootste Kennisfestival, Maand van de amateurkunst, Open Monumentendagen, Wereldmuziek Deventer, Kom erbij festival, Taste of Jazz.

Overig

- Deelname aan diverse netwerken als Deventer Boekenstad, werkgroep diversiteit en inclusie, Deventer4GlobalGoals- thema werkgroep, Deventer binnenstad.
- Bezetting publieksservice: bijdragen aan een optimale bezetting van alle vestigingen en ondersteuning bieden aan collega's bij vragen op terrein van persoonlijke ontwikkeling.
- Aansluiten bij de implementatie van het nieuwe serviceconcept o.a. door het stimuleren, begeleiden en instrueren van vrijwillig medewerkers in de publieke dienstverlening.

3.4. Athenaeumbibliotheek

De programmatische Athenaeumbibliotheek brengt het boekenerfgoed tot leven voor (en met) een breed publiek van Deventenaren, historisch geïnteresseerden en wetenschappers. Zij draagt zorg voor houdbaarheid, bruikbaarheid en zichtbaarheid van de collecties Deventer, Overijssel en Moderne Devotie, kortom het fundament van Deventer Boekenstad. Zij streeft ernaar dat een groter en diverser publiek bekend is met de verhalen en de historische rijkdom van de Athenaeumcollecties en die collecties weet te gebruiken en waarderen. De komende jaren zet de Athenaeumbibliotheek in op een goede digitale ontsluiting van haar collecties, niet alleen in de eigen catalogus, maar ook in landelijke databanken zoals de ShortTitle Catalogue of the Netherlands. Daarbij blijven we onze digitale dienstverlening ontwikkelen en onze gedigitaliseerde collectie uitbreiden, onder andere in samenwerking met Huygens ING. Inhoudelijk kiezen we voor twee doorgaande lijnen in de presentatie van onze collectie, namelijk de wisselwerking tussen de moderne devotie en de stedelijke gemeenschap, in het bijzonder op het gebied van geletterdheid (Deventer Boekenstad), en de interactie van lezers met boeken (sporen van gebruikers). In samenwerking met wetenschappelijke partners vernieuwen we de blik op onze collectie, boren we nieuwe verhalen aan en wekken we de belangstelling voor de Deventer boekenschat bij een uiteenlopend publiek van verstokte Deventenaren en boekenliefhebbers tot kinderen en nieuwkomers in onze stedelijke gemeenschap.

Collectiebeheer en behoud

- We voeren in samenwerking met HCO reguliere conserveringswerkzaamheden uit (testen, schoonmaken, verpakken).
- We nemen verbetermaatregelen op het gebied van beheer van de collectie.

Collectievorming

- We collectioneren op de speerpunten Deventer en Moderne Devotie. Dit kan via schenkingen en/of aankopen. Waar mogelijk proberen we externe middelen daarvoor te verwerven.
- We werken samen met HCO en Rijnbrink ten behoeve van de collectie Overijssel. We zijn de waarbibliotheek voor collectie Overijssel.

Catalogisering / metadata-management

- We catalogiseren de nieuwe aanwinsten en werkvoorraden.
- We ontsluiten onze collectie in landelijke databanken.
- We stellen een stage open voor het invoeren van incunabelen in de landelijke database MEI.
- We werken in een project met de KB samen aan de landelijke verbinding van digitaal erfgoed.

Digitalisering

- We werven fondsen om alle middeleeuwse en oosterse handschriften te digitaliseren, metadata-rend en publiceren.
- Project E-codicesNL / Innovatie MMDC 2020-2022: we leveren scans en oogsten metadata o.l.v. Huygens ING.

Informatieverstrekking en dienstverlening

- We zorgen voor hoogwaardige dienstverlening en informatieverstrekking rondom collectie.
- We zorgen voor goed bruikleenverkeer en registreren van bruiklenen.
- We zorgen voor goede displays in vitrines en Tuinkamer Stromarkt.

Presentatie en kennisoverdracht

- We exposeren onze collectie aan de Stromarkt en in samenwerking met erfgoedpartners zoals Museum De Waag en Museum Geert Groote Huis.
- We ontwikkelen een website voor het digitale 'Boekenspoor', een webexpositie met zeven thema's.
- We werven fondsen t.b.v. digitalisering en ontwikkeling van een digitale expositie 'Deventer Boekenstad' om een bredere groep mensen te bereiken.
- We vergroten de kennis over de collectie door het publiceren van artikelen en blogs in uiteenlopende media.
- We organiseren rondleidingen en ontvangen groepen i.s.m. de VVV.
- We ontvangen alle vierde klassen Havo/VWO van Het Vlier.
- We organiseren een lezingenreeks, o.a. i.s.m. Deventer Verhaal.
- We sluiten waar mogelijk aan op de interne maandthema's, de Deventer Boekenweek en Open Monumentendag.
- We werken samen met Kunstcircuit aan de ontwikkeling van een educatief lesprogramma voor basisschoolleerlingen (groep 7/8).

Samenwerkingen en vrijwilligers

- We werken samen met team RUG en diverse Europese universiteiten aan het HERA-project 'Public Renaissance'. We werken mee aan publicaties, productie van wandelapp en virtuele reconstructie Heer-Florenshuis.
- We stimuleren het gebruik van de AB door onderzoekers en ontvangen docenten en studenten voor gastcolleges, stages, Summerschools (bijv. van de NBV).
- We nemen deel aan diverse landelijke overleggen (conservatoren, collectie, digitalisering).
- We delen ontwikkelingen met en halen advies op bij onze Adviesraad.
- We ontwikkelen met de Deventer erfgoedpartners een gezamenlijke erfgoedagenda.
- We adviseren over de ontwikkeling van Klooster 3 en 12 tot erfgoedcentrum.
- We onderhouden onze relatie met de Vereniging van Vrienden van SAB en met andere organisaties zoals de VORG.
- We werken samen met circa 15 vrijwilligers die ondersteunen bij het doen van onderzoek, catalogiseren, digitaliseren, het begeleiden van activiteiten en rondleidingen.
- Aansluiten bij de implementatie van het nieuwe serviceconcept o.a. door het stimuleren, begeleiden en instrueren van vrijwillig medewerkers in de publieke dienstverlening.

4. EEN MARKTPLAATS VOOR KENNIS EN INSPIRATIE

Acht vestigingen en een aantal servicepunten ten behoeve van dienstverlening en activiteiten en de aanwezigheid op 29 basisscholen, maakt van de Bibliotheek Deventer een echt huis van de stad. Elke vestiging heeft een eigen omgeving waarin we zoveel mogelijk met collectie en activiteiten op in proberen te springen. We verzorgen de dienstverlening in alle vestigingen en bieden met name op de Stromarkt goed geoutilleerde lees- en studieplekken en mogelijkheden om zelf of samen te programmeren. In alle vestigingen zorgen we voor een aantrekkelijke en goed gepresenteerde collectie.

We bouwen de serviceverlening Woonzorgcentra in de huidige vorm af, d.w.z. we continueren nog (een groot deel van) dit jaar de dienstverlening volgens de contracten aan verschillende tehuizen. We

benutten deze periode om in goed overleg te komen tot dienstverlening op maat, passend bij de actuele behoeftes van de bewoners.

De dienst 'Bibliotheek aan Huis': door een groep vrijwilligers worden aan huis gebonden leden van media voorzien.

Naast de fysieke dienstverlening zetten we sterk in op de digitale dienstverlening. Via www.bibliotheekdeventer.nl heeft ieder bibliotheeklid toegang tot alle landelijk beschikbare bronnen van informatie (o.a. e-books, passend lezen, uittrekselbank).

We werken constant aan het verbeteren van werkprocessen ten behoeve van de klantenservice. In 2021 hebben we omgevingsanalyses gemaakt van de vestigingen Keizerslanden, Schalkhaar, Diepenveen en Colmschate. Op basis hiervan zijn we gestart met een pilot in Diepenveen om, met input van de inwoners, te komen tot een vestiging die optimaal aansluit bij de naaste omgeving. Indien deze pilotmethode een succes blijkt, zullen we deze in 2022 toepassen in Colmschate en Keizerslanden om ook daar te komen tot vestigingen die, m.b.t. service, aanbod, inrichting en communicatie, (nog) beter aansluiten bij de omgeving. Na 2022 volgen de andere vestigingen.

We willen de bibliotheek nog beter toegankelijk maken voor rolstoelbezitters, mensen met een scootmobiel, blinden, slechthorenden, slechthorenden. Vanuit het gemeentelijk programma 'inclusieve samenleving' werken we samen met de Stichting Fooruit en de Stichting Ongehinderd.

Eind 2021 starten we met een pilot 'levendige bibliotheek', waarin we twee avonden in de week tot 22.00 uur open zijn en avondactiviteiten op die dagen concentreren. We hopen daarmee tegemoet te komen aan de behoefte om langer gebruik te maken van de Bibliotheek en het als podium van de stad beter te kunnen benutten. De pilot loopt tot april 2022 en bij een positieve evaluatie wordt de 'levendige bibliotheek' daarna standaardbeleid, al dan niet met enige aanpassingen.

5. BEDRIJFSVOERING

Het team Advies en Ondersteuning heeft een cruciale rol bij de realisatie van wat we doen en draagt zorg voor gebouwenbeheer, ICT-infrastructuur, financiële administratie, communicatie, managementinformatie en verantwoordingsrapportages, logistiek en planning, secretariaat, collectie, kwaliteit en veiligheid, verhuur en horeca.

Personeel en organisatie

- We gaan door op de ingeslagen weg van de ingezette ontwikkeling met de focus op eigenaarschap en samensturing.
- We zijn een lerende organisatie waar medewerkers kennis opdoen en aan elkaar uitwisselen waardoor die kennis vergroot en verbreedt. We formuleren een meerjarig opleidingsplan op basis van individuele input van medewerkers, scholingsbehoefte per programmalijn/team en behoeften in het kader van de organisatieontwikkeling.
- Het werven, binden en boeien van de vrijwilligers blijft een belangrijk speerpunt in 2022. Het vernieuwde vrijwilligersbeleid en het vernieuwde serviceconcept zijn uitgangspunten.
- Wij werken uit overtuiging met mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- We zijn in 2021 gestart met het in kaart brengen van mogelijkheden om (nieuwe) klantgroepen aan ons te verbinden. In 2022 starten we met invoeren van nieuwe abonnementsvormen die daaraan bijdragen.
- Per 1 januari 2022 wordt het werkgeverschap in netwerkverband met andere Overijsselse bibliotheken gestopt en gaan we over naar zelfstandig werkgeverschap.

- De Bibliotheek Deventer stimuleert leerlingen en studenten actief om zich verder te ontwikkelen. Dat doen we door het aanbieden van stageplekken en onderzoeksmogelijkheden.
- In 2022 bouwen we verder aan de samenwerking met onze nieuwe partner voor de horeca op de Stromarkt, Freshman, in samenwerking met KonnekteD. (<https://www.fresh-man.nl/>).

Communicatie en marketing

Bibliotheken in Overijssel voeren een gezamenlijk marketingbeleid op basis van het netwerkprogramma 2021-2024. Ondersteund door onze provinciale ondersteuningsinstelling Rijnbrink werken we aan het versterken van de positionering van de Bibliotheek als het maatschappelijk hart van de samenleving en dragen we met marketing en communicatie onder andere bij aan het realiseren van de maatschappelijke opgaven: geletterde samenleving, leven lang ontwikkelen en participatie in de informatiesamenleving.

We zoeken het komende jaar ook naar nieuwe manieren om klanten aan ons te binden. Daarvoor verdiepen we ons in de mensen in ons werkgebied en gaan we met hen in gesprek over hun interesses en behoeften.

Door de inhoud en de mens centraal te stellen in marketing en communicatie, bereiken we een zo groot mogelijke impact met zo weinig mogelijk middelen. We communiceren zoveel mogelijk op maat en brengen focus aan wanneer we ons brede verhaal willen vertellen. Dat doen we onder andere op de volgende manieren:

- Doelgroepen ontvangen waar mogelijk alleen de informatie die voor hen relevant en interessant is. We zoeken de doelgroepen actief op voor communicatie; waar zijn ze al, welke middelen gebruiken ze, hoe willen ze op de hoogte worden gehouden? En ook: hoe kunnen we ze zélf de boodschap (verder) laten verspreiden?
- We werken met een maandfocus voor onze inhoudelijke organisatie-brede positionering. Elke maand staat er in de overkoepelende communicatie een inhoudelijk onderwerp centraal. De ene keer is het de Kinderboekenweek, de andere keer 21e eeuwse vaardigheden en een andere maand een relevant onderwerp uit de Deventer samenleving.
- Collega's, vrijwilligers, samenwerkingspartners, bezoekers en andere inwoners van Deventer en de omliggende dorpen herkennen zichzelf in onze communicatie. We schrijven toegankelijk en persoonlijk en in onze beelden gebruiken we zo veel mogelijk echte mensen.
- We zorgen ervoor dat al onze middelen aansluiten op deze strategie. We passen de website aan, werken met nieuwsbrieven op maat en zorgen ervoor dat we aanwezig zijn in al bestaande gemeenschappen, digitaal en fysiek.

Derde geldstroom

De Bibliotheek Deventer is een ondernemende bibliotheek die probeert langs verschillende wegen meerwaarde te creëren. We realiseren een groei in de zogenaamde derde geldstroom voor een duurzaam financieel gezonde bibliotheek. Met de inzet van onze eigen fondsenwerver werken we aan een verdere professionalisering van alle aspecten van fondsenwerving. Ook het komende jaar zetten we weer meer in op relevante subsidiemogelijkheden, samenwerking met het bedrijfsleven, sponsoring, crowdfunding en inkomsten uit zaalverhuur.

6. JAARPLAN IN CIJFERS

Het jaarplan in cijfers geeft, naast een overzicht van behaalde resultaten uit vorige jaren, inzicht in de ambities voor 2022. De Bibliotheek Deventer heeft veel ambities. Dat is ook zichtbaar in het Meerjarenbeleidsplan 2021-2024. Ambities zijn echter wel afhankelijk van de capaciteit, de financiële middelen en de ontwikkelingen rondom het Coronavirus.

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Prognose 2021	Ambities 2022
1. Algemeen					
Aantal leden	27.225	27.869	27.849	26.800	27.000
Waarvan partnerpassen	1.774	1.680	1.610	1.540	1.600
Aantal bezoekers	542.944	542.017	309.501	260.000	500.000
Aantal beantwoorde informatievragen	22.397	22.629	18.820	12.000	12.000
2. Uitleningen per vestiging					
Athenaeumbibliotheek ter inzage va 2019		698	689	425	600
AB uitleen via vestigingen / bibliotheken *	5.257	5.635	6.501	5.625	6.000
Centrum	224.774	265.234	183.394	165.000	210.000
Colmschate	218.536	198.708	129.244	115.000	150.000
Keizerslanden	90.740	86.198	58.571	50.000	75.000
Bathmen	41.124	41.272	28.464	27.000	32.000
Diepenveen	40.783	39.864	27.370	24.500	30.000
Schalkhaar	44.451	43.257	29.718	28.000	35.000
Lettele	3.624	3.131	2.450	2.200	2.750
WZC-overig	5.919	6.325	2.838	2.200	2.750
Totaal	675.208	684.687	462.738	414.325	538.100
3. Digitale bibliotheek					
Bezoeken website bibliotheekdeventer.nl	323.058	408.736	350.000	345.000	375.000
Aantal geldige accounts e-books	2.943	3.203	1.669	2.500	3.000
Aantal uitleningen luisterboeken			5.435	13.000	15.000
Aantal uitleningen e-books	23.295	25.872	41.246	30.000	35.000
Volgers Facebook Bibliotheek	1.268	1.544	1.867	1.950	2.000
Volgers Facebook Athenaeumbibliotheek	600	674	711	750	750
Volgers Twitter Bibliotheek	2.233	2.255	2.213	2.220	2.250
Volgers Twitter Athenaeumbibliotheek		1.151	1.164	1.175	1.200
Leden Nieuwsbrief Bibliotheek	10.360	10.486	10.283	9.000	10.000
4. Participatie & zelfredzaamheid					
Vrijwilligers **	73	73	140	160	160
Activiteiten **	523	566	224	325	444
Deelnemers **	2.547	2.583	895	1.072	1.600
Deventer Wijzer: aantal bezoeken		51.090	71.307	80.000	92.000
5. Jeugd & onderwijs					
Boekstart					
Aantal activiteiten	136	196	71	40	150
Aantal deelnemers	1.334	1.776	865	900	1.500

Aantal baby's lid (december)	414	377	251	350	400
Deelnemers (vrijw) training (najaar)	31	45	0	25	30
Voorleesexpress					
Aantal Gezinnen	45	54	26	10	40
Deelnemers (vrijw) training	47	32	23	20	30
De Bibliotheek Op School					
Deelnemende scholen	28	26	26	26	27
Activiteiten op scholen	111	416	34	45	108
Aantal deelnemers activiteiten	2.869	9.984	978	1.500	2.700
Groepsbezoeken vestigingen	98	84	13	10	108
Deelnemers bijeenk. leesbevordering	75	59	0	40	60
6. Athenaeumbibliotheek					
Rondleidingen AB	12	19	4	2	10
Aantal deelnemers	239	359	105	20	150
Activiteiten	15	23	5	5	12
Aantal deelnemers	749	940	233	200	500
Schoolbezoeken AB VO	21	21	0	0	25
Aantal leerlingen	609	594	0	0	600
Publicaties				10	10
Antiquarische aanwinsten			170	25	20
Gedigitaliseerde topstukken			140	25	10
7. Persoonlijke ontwikkeling					
Informatief					
Themadagen, debatten, lezingen	22	51	9	10	59
Aantal deelnemers	1.240	1.256	496	2.500	3.200
Leren/cursussen					
Aantal cursussen/workshops	3	16	14	20	62
Aantal deelnemers	18	200	153	110	910
Literatuur/film/muziek					
Aantal activiteiten	63	65	27	15	80
Aantal deelnemers activiteiten	1.585	3.495	694	375	2.600
Aantal leesclubs	34	41	39	39	40
Aantal deelnemers leesclubs	226	267	241	240	240
Boeking huiskamerbios	65	131	63	10	100
Bezoekers huiskamerbios	704	1.829	830	70	1.500
Jeugd					
Aantal activiteiten	41	64	5	5	25
Aantal deelnemers	3.436	2999	158	150	750
Innovatieplein					
Aantal activiteiten	32	26	39	10	100
Aantal deelnemers	166	295	149	80	200

Toelichting

* In 2019 is de collectie van de Athenaeumbibliotheek overgegaan naar het bibliotheekstelsel Wise en vormt daar nu één geheel met de collectie van de Bibliotheek Deventer.

De media van de AB-collectie wordt sindsdien voor uitlening gereserveerd via de catalogus en gaat dan op transport. De uitlening wordt geregistreerd bij die vestiging of bibliotheek (provinciaal-landelijk) die de media daadwerkelijk levert aan de klant. Uitleningen onder de noemer ter inzage vinden plaats in de Athenaeumbibliotheek. Om dubbeltellingen te voorkomen wordt voortaan de splitsing zichtbaar gemaakt, dat heeft tot gevolg dat de totaal uitleningen in 2019 en 2020 naar beneden zijn bijgesteld ten opzichte van voorgaande rapportages.

** Huis der Taal is opgenomen in de programmalijn Participatie & Zelfredzaamheid. Het aantal vrijwilligers, activiteiten en deelnemers is vanaf 2021 ondergebracht in het totaal van P&Z.